

Saksprotokoll i Formannskapet - 10.12.2008

88/08 - FRAMLEGG TIL ENDRINGAR I KOMMUNELOVA - KRAV TIL KJØNNMESSIG BALANSERT SAMANSETJING AV STYRET I KOMMUNALT KONTROLLERTE AKSJESELSKA

Vedtak:

1. Formannskapet i Stord sluttar seg til framlegget om ny utforming av kommunelova sine reglar om kjønnsrepresentasjon med harmonisering til anna regelverk.
2. Formannskapet i Stord har ingen merknader til Kommunal- og regionaldepartementet sitt framlegg om lovkrav som vil sikra at styret i 100 % kommunalt eigde aksjeselskap skal ha ei kjønnsbalansert samansetjing.

Formannskapet ser imidlertid ikkje at det er lagt fram gode nok grunnar til at denne regelen skal gjelda selskap som ikkje er 100 % kommunalt eigde.

Handsaming

Samrøystes vedteke

Rett utskrift:

møtesekretær

Arkivref: 2008/2614 - 13939/2008 /
Saksh.: Martin Dahle

Saksframlegg

Saksnr	Utval	Møtedato
	Formannskapet	

FRAMLEGG TIL ENDRINGAR I KOMMUNELOVA - KRAV TIL KJØNNSMESSIG BALANSERT SAMANSETJING AV STYRET I KOMMUNALT KONTROLLERTE AKSJESELSKAP

Framlegg til vedtak:

1. Formannskapet i Stord sluttar seg til framlegget om ny utforming av kommunelova sine reglar om kjønnsrepresentasjon med harmonisering til anna regelverk.
2. Formannskapet i Stord har ingen merknader til Kommunal- og regionaldepartementet sitt framlegg om lovkrav som vil sikra at styret i 100 % kommunalt eigde aksjeselskap skal ha ei kjønnsbalansert samansetjing.

Formannskapet ser imidlertid ikkje at det er lagt fram gode nok grunnar til at denne regelen skal gjelda selskap som ikkje er 100 % kommunalt eigde.

Rådmannen, 27.11.2008

Dokumentoversyn

Trykte vedlegg

- Forslag til endringer i kommunelova og aksjelova (kap 9 i høringsnotat)
- Merknader til dei enkelte endringane (kap 8 i høringsnotatet)

Utrykt vedlegg

Høringsnotat frå Kommunal- og regionaldepartementet; "Forslag til endringer i kommuneloven – krav til kjønnsmessig balansert sammensetning av styret i kommunalt kontrollerte aksjeselskaper".

Bakgrunn/faktiske opplysningar

Kommunal- og regionaldepartementet har den 05. nov. 2007 sendt ut dette brevet

Vedlagt følger høringsbrev med forslag til endringer i kommuneloven. Vi ber om at høringsuttalelser er departementet i hende senest 3. februar 2009.

Dette høringsbrevet foreslår lovkrav til at styret i kommunalt kontrollerte aksjeselskaper skal ha en kjønnsbalansert sammensetning. Vi oppfordrer høringsinstansene til særlig å uttale seg om forslaget bare bør gjelde for heleide kommunale aksjeselskaper, eller om det også bør gjelde for aksjeselskaper hvor kommunene eier minst to tredeler av aksjene i selskapet.

Høringsbrevet inneholder i tillegg forslag til endring av ordlyden i kommunelovens egne bestemmelser om kjønnsbalanse i folkevalgte organer. Dette gjøres for å tilpasse kommunelovens ordlyd til annet regelverk om kjønnsbalanse.

Departementet sine konkrete framlegg til endringer med kommentarar framgår av trykt vedlegg til saka, kap 8 og 9 i høringsbrevet

Departementet sitt framlegg

Kommunalt kontrollerte selskap

Departementet går inn for nye reglar i kommunelova § 80 a med krav til kjønnsbalanse i styra i kommunalt kontrollerte aksjeselskap, utan omsyn til om dei driv verksemd av meir forvaltningsmessig art, eller om dei driv i ein marknad med konkurranse med privat eigde selskap. "Departementet mener at det i dag ikke er noe saklig grunnlag for å anse krav til kjønnsbalanse i styrende organ som en konkurransemessig ulempe."

Bakgrunnen for framlegget er at gjeldande rett "kan gi grunnlag for betydelig tvil om et kommunalt aksjeselskap er omfattet av de gjeldende reglene om kjønnsrepresentasjon eller ikke(..)".

Selskap som ikkje er 100% kommunalt eigde

Departementet skriv i høringsnotatet, s. 27:

Et annet spørsmål er om også selskaper som ikkje er 100 % kommunalt eid, bør være omfattet av reglene. Som det framgår over, ble bare aksjeselskaper som er 100 % eid av staten omfattet av reglene i aksjeloven § 20 – 6. Bakgrunnen for dette var at det ville betydd at de private medeierne ville få andre rammevilkår enn eiere i aksjeselskaper der det offentlige ikke er medeier, og at en slik forskjellsbehandling ble ansett for lite hensiktsmessig.

Departementet ser at det kan argumenteres mot at private medeiere får andre rammevilkår i slike selskaper. Det er imidlertid ikke uvanlig at det stilles krav til private som samarbeider med det offentlige. I så måte fremstår det ikke som et urimelig krav at private som eier aksjeselskap sammen med en kommune, må forholde seg til at det vil gjelde særlige regler for kjønnsrepresentasjon i selskapets styre. Det er dessutan slik at eiere som har 2/3 av aksjene, vil ha tilnærmet full kontroll over selskapet. Vedtaksendringer og visse andre viktige beslutninger

krever etter aksjeloven 2/3 flertall. Departementet mener at dette kan tale for å knytte krav til kjønnsrepresentasjon i kommuneloven til denne grensen.

Dersom reglene bare skal gjelde for aksjeselskaper som er 100 % eide av kommuner, vil det kunne foreligge en omgåelsesfare, gjennom at man tar inn et lite mindretal private eiere for å unngå reglene om kjønnsrepresentasjon. Dette taler for å knytte de nye reglene til 2/3 eierskap.

Departementet ser at det kan argumenteres både for å la kravene til kjønnsmessig balansert sammensetning av styret bare gjelde for aksjeselskaper som er heleid av kommuner, og for at kravene også skal gjelde for aksjeselskaper hvor kommunen eier minst 2/3 av aksjene. Departementet ønsker foreløpig ikkje å konkludere på dette spørsmålet. Vi oppfordrer derfor høringsinstansene til spesielt å uttale seg om dette spørsmålet."

Ny utforming av kommunelova sine reglar om kjønnsrepresentasjon – harmonisering til anna regelverk

Departementet skriv i høringsnotatet, s. 34

Kommuneloven inneholder som nevnt i punkt 2.2.1 regler om kjønnsbalanse i folkevalgte organer (§§ 36-37 og 38a). Også likestillingsloven, lov om interkommunale selskaper samt en rekke andre lover inneholder krav til representasjon av begge kjønn. Reglene i kommuneloven er imidlertid noe annerledes utformet enn reglene i det øvrige regelverket, som alle saman er like.

Etter departementets syn bør reglene om kjønnsrepresentasjon i kommuneloven utformes på same måte som det øvrige regelverket på dette området. Departementet anser det som hensiktsmessig at reglene som gjelder på området for kjønnsrepresentasjon er mest mulig like. En ulempe med reglene i kommuneloven er at det ikke i like stor grad som reglene i likestillingsloven angir konkret hvor mange representanter som skal velges frå det enkelte kjønn, ( ). Reglene i likestillingsloven mv. er lettere å forstå og forholde seg til enn det reglene i kommuneloven er. ( ). 40-prosentkravet i kommuneloven innebærer dessutan i realiteten et 50-prosentkrav dersom det skal velges fire, seks eller åtte medlemmer."

Vurdering

Departementet framfører gode argument for ei lovending som sikrar kjønnsrepresentasjon i 100 % kommunalt eigde aksjeselskap. Det same gjeld for harmonisering av kommunelova sine reglar til anna regelverk på området.

Departementet er meir i tvil når det gjeld kjønnsrepresentasjon i selskap som berre er delvis eigd av kommunar. Departementet har førebels ikkje konkludert. Gjeldande regelverkt tek omsyn til at det vert ulike rammevilkår for selskap med og utan offentlege eigarar dersom det vert innført slike representasjonsreglar for selskap som ikkje fullt ut er kontrollert av kommunane.

For private aksjeselskap vert det sett på som uaktuelt å innføra slike reglar, først og fremst fordi at dei fleste aksjeselskap er små, private føretak kor leiinga av selskapet har eit personleg preg, typisk eit familieselskap, der eigarar er fysiske personar som sjølv sit i styret.

Ei slik grunngeving vil ikkje gjelda for aksjeselskap eigd av kommunar. Det vert vist til at kvinnedelen i kommunalt eigde aksjeselskap i dag er på berre rundt 30 %, noko som etter departementet sitt syn ikkje er godt nok, og som gjer det nødvendig med eit lovkrav for å sikra kjønnsbalansen. Departementet er sjølv i tvil om det vil vera rett å innføra lovreglar om kjønnsmessig balansert styresamansetning i selskap med delt kommunalt og privat eigarskap. Departementet vil eventuelt knyta slike reglar til 2/3 eigarskap, først og fremst fordi kommunane då vil ha tilnærma full kontroll over vedtektsendingar og andre viktige vedtak, samt at det vil vera rimeleg å stilla krav om at private som eig aksjeselskap saman med ein kommunane må forholde seg til særlege reglar for kjønnsrepresentasjon i styra.

Etter rådmannen sitt syn vil dette like mykje tale mot å innføra ein generell lovregel på området, fordi kommunane etter ei konkret vurdering sjølv kan få vedtatt vedtekter som sikrar kjønnsbalanse i aktuelle selskap. Det bør med andre ord vera opp til den enkelte kommune å vurdere i kva grad og på kva tidspunkt dette er føremålstenleg for det enkelte selskap.

Framlegg til vedtak

1. Formannskapet i Stord sluttar seg til framlegget om ny utforming av kommunelova sine reglar om kjønnsrepresentasjon med harmonisering til anna regelverk.
2. Formannskapet i Stord har ingen merknader til Kommunal- og regionaldepartementet sitt framlegg om lovkrav som vil sikra at styret i 100 % kommunalt eigde aksjeselskap skal ha ei kjønnsbalansert samansetjing.

Formannskapet ser imidlertid ikkje at det er lagt fram gode nok grunnar til at denne regelen skal gjelda selskap som ikkje er 100 % kommunalt eigde.